

STUDENTEN WEEKBLAD

20e JAARGANG.
No. 25.

REDACTEUREN: B. D. H. TELLEGEN J.A.Z.N., W. H. MUNNICH, S. NOYON,
W. J. G. PAARDEKOOPER, MEJ. C. M. JELGERSMA, W. M. DE VRIES, H. L. DINGER.
VAST MEDEWERKER VOOR DE RUBRIEK MUZIEK: C. C. J. DE L'ESPINASSE.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

DONDERDAG
2 MEI 1918.

DIT BLAD VERSCHIJNT DONDERDAGS, BEHALVE IN DE
VACANTIËN. DE ABONNEMENTSPRIJS IS 4,— P. JAAR,
WAAROVER VÓÓR DE KERSTVACANTIE WORDT BESCHIKT.
DE JAARGANG LOOPT VAN 1 OCTOBER TOT 30 SEPTEMBER.
DE PRIJS DER ADVERTENTIËN IS 15 CTS. PER REGEL.

TECHNISCHE BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ
J. WALTMAN JR., DELFT

INZENDINGEN TE BEZORGEN VOOR
MAANDAGMIDDAG 4 UUR AAN HET
REDACTIE-ADRES: KOORNMARKT 62

Inhoud.

Gedachten en Gedichten.

Etudes d'Amour, IV, door Louis Petitor.

Vereenigingsleven.

Het Zionisme. Lezingsverslag voor de D. S. E. V.

Ingezonden.

Geachte Heer A. M. K., door C.

Aanteekening bij „Hervorming onzer Delftsche Studenten-
maatschappij”, door A. M. K.

Karel Marx, door Struik.

De Al-omvattende Studentenorganisatie, door C. A. H. Mulder.

Technische Hoogeschool.

Mededeelingen.

Agenda.

GEDACHTEN EN GEDICHTEN.

Etudes d'Amour.

IV.

Na de sjokkerige rit in 't stoomtrammetje stapte Charles 't stoffig-muffe coupletje uit en sloeg de mulle landweg in, plotseling voelde hij de vrije natuur weer om zich. Links en rechts waren de bleekgroene, reeds dorrende roggevelden, de zoete wind sloeg er doffe plekken in die zacht nader dijdend en weer vergleden. Ver vooruit gloeiden twee velden lupine in volle bloei, en nog verder bronsde de heide. En daar rechts was 't oude dennenbosch met de paarsche rechtrijzende stammen en daar links was 't dorpie, 't blauwe torentje met de golvende iepen er omheen, en 't kluitje huisjes er onder, een raam dat de zon ving schoot venijnige stralen. En achter hem zuchte 't tingelende trammetje de heuvel op. Charles stond stil, hij voelde de louwe wind in zijn mouwen blazen, de zon gloeide zijn kaken en de lucht was zwaar van zoete boekweitgeur. Hij voelde een rustige blijheid in zich, een leeuwrik jubelde boven hem en met knijpende oogen zocht hij 't zingende puntje, een poos bleef hij staan turen naar 't onzichtbare liedje doch hij vond 't niet, dan liep hij verder, de akkers door. Hij wist 't precies, rechts af nog eens rechts af, en dan die eikenwal om en daar lag 't huisje. Hij kwam een kar tegen hoog beladen met sappige spurrie, de wagen waggelde in 't diepe zandspoor. Je was weer in een wereld waar de menschen elkander groeten.

't Huisje lag in een bloemverwilderd tuintje, boven 't liguster hegje rekten zich heel hoog nieuwsgierige toortsen van vingerhoedskruid; en voor 't huis stond een rij brutaal lachende zonnebloemen.

Toen hij 't withouten hekje binnenstapte, holde een klein meisje hem tegemoet. Hij ving 't kind in zijn handen en tilde 't hoog boven zijn hoofd, dat 't schaterde en spartelde. „Dag oom Sarrel, dag oom Sarrel”, riep 't. Dan gaf hij 't kind een paar drukkende zoenen op 't verbrande gezichtje en wreef plagerig met zijn neus over de dikke wangen, zoodat 't opnieuw lachte en kraaide: „nog's doen, nog's doen”, dan droeg hij 't op zijn armen naar binnen.

„Mammie, mammie”, gilte 't yle stemmetje, oom Sarrel is er, oom Sarrel is 'r.

Daar kwam de moeder, schichtig uit de keuken kijken. „Gut Charles”, da's aardig van je dat je weer eens komt, ga binnen, ga binnen, maar niet kijken naar de rommel hoor, ik zit weer zonder meid, en ze ruimde een fauteuil leeg waar naaiwerk in lag „en ik zie d'r zoo uit, met m'n

mooie inmaakschort, maar dat moet maar hoor, je mag helpen straks met erwtjes doppen.”

Charles was gaan zitten, 't druk babbelen kind op z'n schoot, dat z'n vulpenhouder, horloge en potloodje één voor één uit de zakken trok.

„En? Anneke hoe gaat 't hier verder, is Frits niet thuis?”

„Nee natuurlijk niet, nog altijd aan de grens, in Zeeland zit ie nu.” Ze redderde met drukke lenige bewegingen de kamer wat op, raapte wat lappensnippers van de grond, die koppig vastkleefden soms aan de kokosmat, trok 't kleed van de tafel recht, en zette een dikke beer en een houten paardje in een hoek. „Ik vind 't verbazend gezellig dat je weer 's gekomen bent, wacht even zeg, ik moet me toch een klein beetje opknappen” en ze vluchtte de kamer uit. Charles had weinig gezegd, maar stil zitten kijken naar haar doening in de kamer. Er was een diepe vreugde in hem. Toen hij 't huisje binnentrad herkende hij dadelijk de geur, die iedere woning eigen is en dat koele niet te ontleden luchtje bracht hem de herinnering aan vele zoete uren.

Hij dacht hoe hij haar vroeger gekend had als jeugd-vriendinnetje, vertrouwelijk intiem zonder verdere toenadering. Hij had hun verhouding gevoeld als iets heel natuurlijks dat zoo was en niet anders kon. In zijn onevenwienige leven van zijn eerste studentenjaren, vol onrijpe idealen en botte levensuitingen, was Anneke zijn „kerkje” geweest waar hij rust kwam zoeken.

Hij had de eigenaardige overgang gevoeld, hoe hij als schooljongen steeds de sterkere en oud-wijzere was geweest, doch langzamerhand, werd Anneke levensrijper, ze groeide tot vrouw terwijl hij de dwalende jongen bleef. In zijn studietijd had hij gereisd en hun vriendschap was in die twee jaren wat vergeten, zelden schreven zij elkaar doch de brieven die kwamen en gingen waren vol hartelijke vriendschap.

Toen opeens in Amerika kreeg hij een lange brief van haar, waarin ze vertelde verloofd te zijn met een kunst-schilder, een lief en goed mensch en een waarachtig artiest, 't was een schrijven van een wat opgeschroefde geluksuiting met een lichte verwardheid. Hij had haar engagement gevoeld als een groot verlies, doch diepere indruk had 't niet gemaakt. Toen was hij in Holland terug gekomen, en had Anneke teruggevonden reeds haar eerste baby wachtende. Met haar man was 't dadelijk tot een joviale kennismaking gekomen. Ze heetten Frits en Charles, en als oud-vriend had hij voor twee weken bij hun zijn intrek genomen.

Doch in de jaren die toen kwamen had Charles de man leeren kennen, als een bekrompen mensch, een echt tentoonstellingsschilder van naam, bang om zich zelf te zijn, dom en eenzijdig, en 't was in hem tot een groot raadsel gegroeid hoe Anneke zich aan zoo'n mensch had verslingerd.

Na dien tijd was hij verschillende malen nog aan komen loopen, tot de tegenwoordigheid van haar man hem zoo ondraaglijk werd, dat hij in tijden niets meer van zich hooren liet. Toen was de mobilisatie gekomen, Frits moest in dienst en plotseling was Charles weer verschenen en zijn bezoeken herhaalden zich geregeld. Langzamerhand kreeg hij echter de zekerheid dat ook Anneke zich niet gelukkig voelde bij haar man, en het was hem een heerlijke bevrediging te merken, hoe blij ze soms was hem weer te ontmoeten.

Hij zat zoo te soesen en speelde met de blonde krullen van 't kind dat zoet op zijn knieën te spelen zat met lief monpelende woordjes, toen Anneke binnen stooft in een wit luchtig bloesje en korte blauwe rok.

„Zie zoo”, lacht ze, nu laat ik 's even die rommel in de steek en zullen we dan 's een eindje omloopen, 'k ben de heele morgen de tuin nog niet uit geweest.” Dan gingen ze

't huis uit en kochten in 't dorp wat extra's voor de koffie.

In de drukkende zwoele namiddag moest kleine Anneke naar bed, daarna zaten ze samen achter in den tuin en Charles las voor uit een bundeltje van Snitzler, wat hij meegebracht had. Zoo toefden ze in gezellig samenzijn de middag door, totdat om 5 uur Anneke de kleine hit nog een paar instructies moest geven voor 't eten, en Charles met een sigaar de krant eens door las.

Onder de maaltijd genoot hij van 't zien naar 't jonge moedertje in zorgzame beredding voor de babbelende kleine, en plotseling schrok hij van zijn eigen gedachten. Langzaam had hij in de laatste tijd in zich voelen sluipen de steeds groeiende behoefte naar een eigen huis, een eigen home, met vrouw en kinderen en als zijn gedachten speelden vond hij steeds Anneke in zijn verbeelding. En dikwijls had hij zich afgevraagd of dit slecht was. Op een avond in 't voorjaar had ze voor 't eerst iets losgelaten over haar huwelijksleven, en vertelt dat ze toch niet de groote bevrediging had gevonden waarvan ze gedroomd had.

Toen was hij even wreed eerlijk geweest en had haar rond-uit gevraagd hoe zij zich had kunnen geven aan een man als Frits.

„Ach”, zei ze, „ik was nog een kind van negentien en als een man je dan 't hof maakt, en zegt zoo heel veel van je te houden, en niet zonder je te kunnen leven, en dergelijk meer, ach dan denk je zoo heel gauw dat 'r in je zelf ook iets trekt, al is 't dan maar niets anders dan een beetje genegenheid. Maar, maar, ik houd ook wel van hem, hij is altijd heel lief voor me”, voegde ze er aan toe.

Na dien tijd had hij een groote jalouzie voelen op komen tegen den man met wien hij echter nooit in contact kwam, en had zich steeds meer tot Anneke aangetrokken gevoeld. Hij wist dat hij nu anders tegenover haar stond, dat hij steeds meer de vrouw in haar zag en niet meer de vriendin waarbij hij praten kwam. En nu, na jaren verwonderde hem zijn eigen kalmte toen hij in Amerika haar verloving hoorde, en eens bij 't herlezen van haar brief had hij zich zenuwachtig dwaas-driftig opgewonden.

Aan tafel nu was hij stil geworden en ongemerkt nam hij telkens een donkerglimmende krik uit de tinnen schotel, zoodat de kleine zei: „Oom Sarrel mag nog geen vruchies eten voor Mammie klaar is”. Toen hadden ze beiden gelachen.

Na tafel moest zusje naar bed, en oom moest beslist mee naar boven. Daarna dronken ze beneden thee in de gezellig-kleine huiskamer, druk vol met oude meubels en kleurige lappen, en Anneke speelde piano. Charles voelde een klemmende gedruktheid, die langzaam in zijn borst gezwollen was. Zenuwachtig gejaagd stond hij achter haar en sloeg de bladen om. Toen ze even eindigde om thee te schenken, voelde hij zijn oogen branden, en verward stamelde hij: „Ik dank je voor je spelen hoor, daar moet ik je een zoen voor geven.” En hij pakte haar beet eerst schuchter aarzeland, nog nooit had hij gearzeld als hij haar eens kuste met een verjaardag of bij een weerzien na lange tijd. Dan onstuimig pakte hij haar vast en drukte haar tegen zich aan en zijn volle mannenliefde vlamde op. Hij had niet geweten dat 't zoo in hem gistte, en nu wist hij nog niet wat er gebeurde, hij had haar ranke lichaampje vlak bij zich en z'n zoenen schroefde haar gelaat. Even ontstelt hoorde hij haar zuchten, een zacht protest, doch in de roes voelde hij door alles heen hoe ook zij even een vochtige kus drukte onder zijn oogen. Dan liet hij los plotseling tot bezinning komende, toch wist hij niet recht wat er gebeurd was, doch door alles, scherp duidelijk voelde hij 't natkoude plekje op z'n wang. Verslagen zakte Anneke neer op de pianokruk, en vreemd keek ze hem aan, haar handen lagen slap in haar schoot. Dan schudde ze droef langzaam 't blonde hoofd en fluisterde „Charles, Charles...”

Laf, begon hij gemaakt vroolijk:

„Maar Anneke, mag ik je niet eens meer een zoen geven, mag dat niet meer?”

Weer schudde ze 't hoofd.

„Nee Charles, dat is geen zoen zooals ik die vroeger van je kreeg en waar Frits quasie jaloers over deed.” Die naam striemde hem in 't gezicht.

„Charles 't is geloof ik beter dat je gaat” en langzaam stond ze op, dan op wat andere toon zeide ze „en kom een andere keer maar 's gauw terug.”

Hij ging. Toen hij buiten liep onder de gele hemel, drong alles langzaam tot hem door, — 't Huis uitgezet, — hij liep de akkers in, de hei op, waar de krekels piepten. Toen eindelijk onder de vragende sterren vond hij zijn kalmte terug.

LOUIS PETITOR.

VEREENIGINGSLEVEN.

Het Zionisme.

LEZING, gehouden door Prof. Dr. L. S. ORNSTEIN, voor de D. S. E. V., op 22 April.

Spreker begon met er op te wijzen dat het Zionisme geen ethisch probleem doch een politiek probleem is. Toch paste deze lezing in het kader van een „Ethische” vereeniging, immers ieder politiek program moet berusten op een ethische basis.

Als politieke beweging heeft zich het Zionisme van het begin af gewend tot de volkeren; zoo nog zeer onlangs door het Joodsche Congres te Amsterdam, op 17 Februari gehouden, waar het Joodsche volk zich tot het Nederlandsche volk wendde met *eischen* voor de Joden. Het vroeg voor zich toelating tot de vredesconferentie om daar de drie, onder het Jodendom verneembare eischen, den volkeren voor te leggen. Deze drie eischen zijn:

- I. *Emancipatie der Joden* over de geheele wereld. Deze eisch, die behalve in landen als Nederland, Frankrijk en Engeland, nog bijna nergens volledig vervuld is, wordt naar voren gebracht door de „Alliance Israelite Universelle” gebaseerd op de liberale denkbeelden van 1848.
- II. *Nationale Autonomie* voor de Joden in nationaliteitsstaten. Deze eisch geldt b.v. voor Oostenrijk, Rusland, Oekraïne, Polen. Terwijl de eerste eisch slechts lotsverbetering voor het individu vraagt, toetst deze eisch het wel en wee van het individu aan dat van zijn ras.
- III. *Palestina*. Dit is de eisch, door het Zionisme uitgesproken, op een vrije volksontwikkeling in een *eigen* land.

Spreker treedt nu in de bespreking der verschillende eischen. Hij wijst op de scherpe tegenstelling tusschen 1^e en 3^e eisch, terwijl de 2^e een overgangsschakel tusschen beide vormt.

Het program der Zionisten is neergelegd in het z.g. Baseler Program, luidende: „Het Zionisme streeft voor het Joodsche volk naar een publiekrechtelijke gewaarborgde eigen woonplaats in Palestina.” Wanneer men bedenkt dat Palestina een Turksche provincie is, wordt de term „publiekrechtelijk gewaarborgde woonplaats” duidelijk. Joden verlangen slechts een autonome provincie in het Turksche rijk te worden, dit zal toch de „Jodenstaat” zijn, die zij droomen.

Spreker zet vervolgens kort uiteen dat er een Joodsch volk bestaat. De Joden vormen een anthrogeologische eenheid. Een Galicische Jood, geheel westersch gekleed, zal toch door ieder als Jood worden herkend, al zal niemand kunnen zeggen, van welk deel van den aardbol deze Jood is gekomen. Dat een Joodsch ras bestaat heeft verschillende gevolgen waar de menschheid rekening mee heeft te houden. Immers er bestaat een Joodsche geest, dus een geest die op iedere cultuuruiting haar eigen stempel drukt. Spreker citeert hier een uiting van Klein die de Mathesis naar het volkskarakter verdeelt. Hij vond een analytisch karakter bij de Mathesis der Franschen en Joden, een synthetisch karakter bij die der Duitschers.

De geestelijke vooruitgang der wereld is te danken aan de differentiatie der rassen. Nooit waren gemengde rassen de dragers van de hoogste cultuur. Ieder volk heeft dus een bestaansrecht, dus zeker het Joodsche dat reeds zooveel presteerde. Door voor het Zionisme te strijden, weten de Joden voor de wereld een waardevol volk te behouden. Dit is het, dit bewustzijn voor een ethische zaak te strijden, die hen hun élan geeft. Zij willen ieder Jood de gelegenheid geven geheel tot zijn recht te komen, wat op 't oogenblik niet kan. Nog te veel Joden bukken zich om niet als Joden te worden herkend. Deemoed en zelfverachting zijn geen omstandigheden waaronder zich een volk kan uitleven. Spreker wijst in dit verband er nog op dat zelfs in tijden van de grootste ellende het Jodendom zich nog kon vernieuwen. In het begin der 19^e eeuw ontstond onder het Poolsche Jodendom een beweging, het „Chassidisme” die zich vooral keerde tegen het starre Rabbijnisme, maar ook deze beweging kon zich niet frisch handhaven en moest verworden.

Op deze motieven nu berust het politiek Zionisme.

De „Alliance Israelite Universelle” ontkent deze motieven, maar komt slechts op voor de Jodenrechten individueel. De „Alliance” is voortgekomen uit de idealogie van het liberalisme van 1848, berustend op het principe: „Wat goed is voor het individu, is voor de maatschappij het goede.”

De vraag of nu werkelijk het voortbestaan voor de Joden gewenscht is beantwoord spreker bevestigend. Nergens is de omgeving aangepast aan de Joodsche aard. Joodsche kinderen ontvangen niet het onderwijs aangepast aan hun aard, (als teekenend staaltje haalde spreker de meening van onderwijzers in Amsterdam, volgens wier meening de geest heerschende op scholen in Joodsche volksbuurten, dus met overwegende Joodsche bevolking, volmaakt verschillend is van die op scholen b.v. in de Jordaan). In de verspreiding wordt het Jodendom door assimilatie, i. c. verdwijning, bedreigd, misschien binnen 200 jaar. Dit is in een eigen land uitgesloten.

De Zionisten hebben getracht het bewijs te leveren dat ze politiek naar een land *kunnen* streven, en zijn hierin geslaagd door hun praktische arbeid. Primo hebben ze het bewijs geleverd dat de Joden tot landbouwers zijn te maken. Hun, ofschoon kleine, kolonies in Palestina leveren dit bewijs. Ook de taalquaestie is daar radicaal opgelost. In de praktijk is in Palestina het *Hebreeuwsch* de spreektaal geworden. Het geheele schoolwezen, van bewaarschool, tot gymnasium, is Hebreeuwsch, en Hebreeuwsch zal de universiteit worden wiens verwezelijking zeer nabij is.

Wanneer de Joden sterk *willen* zal het geweten en het belang der wereld, deze twee drijfveeren van het menscheijk handelen, den Joden Palestina hergeven.

De Zionistische oplossing van een Jodenvraagstuk is in het belang der wereld. Het Oost-Europeesche Jodenvraagstuk eischt dringend een oplossing. Jaarlijks emigreeren van hier 200.000 Joden. Amerika zal binnenkort zijn poorten voor dezen stroom moeten sluiten, waarheen dan? Dit groote politieke belang verklaart ook het succes dat de eerste leider van het Zionisme Dr. Th. Herzl bij de regeering der mogendheden steeds heeft gehad. Spreker wijst hierbij terloops erop hoe steeds meer de quaestie van de Orient de Europeesche politiek beheerscht, hoe de reis van den Duitschen Keizer in 1902 naar Konstantinopel te beschouwen is als een voorspel tot dezen oorlog.

Gedurende deze oorlog hebben de mogendheden getoond het belang van het Zionisme te begrijpen. Vooraan ging Engeland, dat in een verklaring van minister Balfour den Joden beloofde hun eischen op Palestina uit alle macht te steunen. Na Engeland volgden de andere landen der Entente.

Spreker staat nog even stil bij de houding van het Katholicisme tegenover de Joden. Hoewel de Katholieke pers in Nederland zich steeds afkeerig toonde van het Zionisme heeft de Paus een voor het Zionisme zeer gunstige verklaring afgelegd, behelzende de voorwaarde dat de Heilige Plaatsen geëxterritorialiseerd worden, wat natuurlijk van Joodsche zijde onmiddellijk werd beloofd.

Spreker eindigt met te verklaren dat van een volk dat 200 jaren aan den lijve ondervonden heeft wat onverdraagzaamheid beteekent, geen verdraagzaamheid te wachten is. Het Joodsche volk heeft teveel geleden.

INGEZONDEN.

Geachte Heer A. M. K.

Het zij mij vergund naar aanleiding van uw stukje een en ander te mogen opmerken, opdat enkele zaken U duidelijk mogen worden.

Ten eerste dan, om met het slot van uw stukje te beginnen, lijkt het U voorbarig, wat ik over die kwestie gesproken heb. Als U de dagbladen gevolgd had, zoudt U de gevolgtrekking hebben gemaakt, dat zoowel „Vaderland”, „Nieuwe Courant”, als „Handelsblad”, „Telegraaf”, Nieuwe Rotterdammer”, *éénstemmig* hun grootste verontwaardiging (en meestal op ongezoete wijze) uitspreken over het schandelijke knoeizaakje, hetwelk tot doel had Dr. van Anrooy's gezag te ondermijnen en dat uit *schriftelijke stukken* bewezen is dat den heer Fock er achter gezeten had, tezamen met den heer van Emmerik. Dat ik die zaken reeds eerder wist, moge U vreemd voorkomen, U begrijpt toch ook wel, dat ik zulke dingen nooit neer zou schrijven, indien ik daar geen *volkomen zekerheid* van had. Toevalligerwijze heb ik bij deze gebeurtenissen achter de coulissen kunnen kijken, vandaar dat ik toen reeds met stelligheid kon neerschrijven, wat toen nog niet bekend was, maar waar nu ieder welkend mensch van doordrongen is.

Verder beschuldigt U mij van partijdigheid, ik tracht zooveel mogelijk eerlijk te zijn en daarom treed ik in 't krijt, zoodra er dingen gebeuren, welke in strijd met de rechtschapenheid zijn.

In hoeverre U dit partijdigheid wenscht te noemen laat ik verder aan U over.

Uw opmerking over de familieband tusschen Dr. van Anrooy en mij, vind ik unfair.

C.

Aanteekening bij „Hervorming onzer Delftsche Studentenmaatschappij”.

Om misvatting omtrent mijn bedoeling te voorkomen, wil ik nog even aan hetgeen ik schreef over *verplichte kennis-making* toevoegen, dat ik de *regeling* en de *kontrôle* hiervan zou wenschen te zien toegewezen *niet* aan den in het door mij ontwikkelde hervormingsplan genoemden Senaat, doch aan een aparte *novitiaatscommissie*, gekozen uit leden van de studentengroep onder 3e, die dan ongeveer dezelfde bevoegdheden zal moeten hebben als de tegenwoordige Senaat nu in den groentijd heeft.

Verder moet ik tegelijkertijd even wijzen op 2 leelijke drukfouten in het stuk, nl.:

1e. de akkolade vóór „gedeeltelijk samengaan” (op blz. 196 1e kolom) had doorgetrokken moeten zijn tot en met „gezelligheid”, want hij slaat juist op 't gedeeltelijk samengaan van III en IV, terwijl 't zooals 't er nu staat natuurlijk onzin is.

2e. op regel 30 in de 2e kolom behoorde 't weggelaten 2e haakje te staan achter „bestuurslid”, terwijl 't woord *afgevaardigde*, daaraan voorafgaand, cursief gedrukt had moeten worden in verband met de later door mij te noemen „Afgevaardigden-Commissie”; alle drie drukfouten, die mijn bedoelingen allesbehalve verduidelijkten. (*Een gevolg van het niet zelf corrigeeren door den inzender, redaktie!**)

A. M. K.

*) Volkomen juist.

Red.

Karel Marx.

5 Mei zal het honderd jaar geleden zijn, dat één der grootste geesten die de 19de eeuw heeft voortgebracht, werd geboren: 5 Mei 1818 zag te Trier de grondlegger van de Internationale, de theoreticus der arbeidersklasse Karel Marx het levenslicht.

Weinigen zullen thans nog de genialiteit van Marx in twijfel trekken, van verschillende moderne katheders wordt zijn naam genoemd met Smith, Ricardo, Böhm, Bawerk en de grote economisten, zijn geschiedenisbeschouwing vindt hoe langer hoe meer min of meer konsekvente toepassers, zelfs wordt zijn naam genoemd — het sarcasme is de wereld nog niet uit — in verband met het wetenschappelijke bedrijfsbeheer. Doch Marx is meer dan de grondlegger van verschillende wetenschappelijke theoriën: zijn volle betekenis treedt pas naar voren als we hem zien als de geestelike vader van een *wereldbeschouwing*, die over de gehele aarde zijn aanhangers heeft gevonden. En tegenstanders, want geen denksysteem is en wordt zo voortdurend „weerlegd” dan de Marxistiese. Zijn wijze van denken drong Marx van zelf in praktijk: het begrijpen der menselike praktijk werd bij hem tot ingrijpen in die praktijk en zo werd Marx — de beste schatten van de drie naties, waaronder hij geleefd heeft, gebruikend en verwerkend: de Duitse klassieke filosofie, het Franse socialisme en de Engelsche economie en arbeiderspraktijk — de grondlegger van de socialistiese arbeidersbeweging. Bij hem was daad en theorie één geworden — dat is het vooral, wat zovelen tot Marx betreft aangetrokken in de huidige maatschappij, waar men gewoonlijk slechts hoge idealen kan koesteren door zich uit de praktijk van het leven terug te trekken. Marx heeft begrepen, dat de filosofie slechts dan levend kan worden, als zij in de hoofden van hen leeft, die de sociale werkelijkheid maken.

Met behulp van de dialektiese ontwikkelingsgedachte van Hegel begreep hij het wezen van alle politieke beweging als klassenstrijd, de liberale economie bracht hem tot de overtuiging, dat deze berustte op klassenbelangen, op hun beurt in laatste instantie bepaald door de produktiekrachten. De ontwikkeling van den arbeid, van de organen tot beheersing van de natuur: daar waren te vinden de verklaringgronden voor het doen en denken der mensen in hun talloze variaties.

Een academiese theorie schijnbaar, maar inderdaad een wapen, dat in de handen van het talrijke leger der bezitlozen een kracht zou blijken, dat het kapitalisme, die vloek voor de overgrote meerderheid van het volk, zou vernielen en dat de weg zou banen naar een nieuwe betere orde. Niet rechtstreeks, de weg naar de overwinning, in grote trekken door de theorie aangegeven, zou talrijk zijn aan nederlagen en teleurstellingen, rampen zelfs, als noodzakelike opvoedende factoren, hard en vol tragiek in de steeds zich vernieuwende, onuitroeibare arbeidersbeweging. Want deze hoort bij het kapitalisme: zoals de dag bij de nacht, zo hoort bij de uitbuiting het verzet.

Marx was revolutionair: de zorgvuldige moeilijke analyse van het kapitalisme had hem de tegenstellingen doen zien, waaraan het ten gronde zou gaan: al zijn energie gebruikte hij dus om de natuurlijke vijanden van het stelsel, dat hij haatte te ontwikkelen, te vormen tot een macht. Deze kwaliteit — bij burgerlike waardering over het hoofd gezien — is noodzakelijk om de figuur van Marx in zijn volheid en eenheid te kunnen waarderen.

Omstreeks 5 Mei zal hij over de gehele aarde, zoowel in krotten als in de regeringspaleizen van Rusland worden herdacht. Ook enige Delftse studenten willen — dit is de reden van dit artikel — een poging hiertoe wagen. Mogen ze het? Mag het studentendom Marx herdenken? Weinig groepen staan zo ver van deze figuur af dan zij, die omdat zij het voorrecht genieten dragers te worden der wetenschap, omdat zij — als geestesarbeider — behoorden de idealen van vrije ontwikkeling der persoonlijkheid lief te hebben metterdaad, zo dicht bij hem moesten staan. Maar het is helaas een feit, dat de studenten geen belang meer — belang, dat behalve verstand, ook hart en ziel beroert — stellen in de maatschappelijke verwickelingen, dat zij zich, wat studie betreft, opsluiten binnen de beperkte gezichtseinder van hun vakstudie, broodstudie, om later een redelijk bestaan te vinden. Ze leven slechts voor zich zelf, niet voor de verwezeliking van een idee, geen fierheid van denken komt onder hen meer voor, geen kreet naar vrijheid als reactie tegen de toenemende verslaving. Verslaving? De studenten merken haar niet eens. Wakende slaapt men, levende voelt men niet!

De maatschappij heeft zich — sedert Marx — ontwikkeld in grote lijnen volgens de ontwikkelingswetten, die hij gevonden heeft. Meer dan ooit, geldt voor ons geslacht, dat het socialisme niet meer is een toekomstdroom, die verwezenlijkt zal worden, ja, wanneer, doch een werkelijkheid, aan wier totstandkoming onmiddellijk de hand kan worden geslagen. In alle landen om ons is het kapitalisme zover ontwikkeld, dat overal de arbeidersklasse het bestuur in handen kan nemen, om die maatregelen te treffen, die de geboorteweën van het socialisme zo klein mogelijk zullen doen zijn. Hoe eer hoe beter, want iedere dag van kapitalistische wanorde maakt de

reorganisatie der samenleving moeilijker, de ellende van het volk groter.

En in deze historische tijden, waarin in vervulling kan gaan het prakties positieve werken voor datgene, waarvan de beste denkers der mensheid verlangend hebben gedroomd, in dat tijdperk moeten we aanzien, dat het jonge intellect, even — zo niet meer — onverschillig blijft voor het politiek-maatschappelijke leven als voorheen. Ze schijnen tevreden te zijn met te leven als willoos objekt, schip zonder roer in de woeste golven der tijden, zij schijnen tevreden met de toestand van werktuig in de handen der heersers, in plaats van zelfstandig te verwezelijken doeleinden voor ogen te hebben en na te streven. Slechts enkelen wenden zich nog met belangstelling tot het maatschappelijk leven, meestal ethiese naturen, doch niet gedreven door een gevoel van het grote, dat gebeuren kan. Ze worden meer beheerst door stil medelijden, dan door scherp krieties inzicht en kennis der maatschappelijke werkelijkheid, zooals het — sedert Marx — mogelijk is te hebben, zonder geniaal te zijn.

En terwijl de zaken zo staan, wagen toch enige Delftse studenten belangstelling te vragen voor een herdenkingslezing over Marx. Ze zouden het een schande vinden, als het hele Nederlandse intellect deze gedenkdag stilzwijgend zou voorbijgaan. En al is er geen besef van de betekenis van Marx, zij hopen, dat de belangstelling der Delftse studenten toch nog zover zich zal uitstrekken tot iemand van wereldhervormende betekenis, dat zij een lezing willen aanhoren. Zou dat zelfs te veel geveerd zijn? De opkomst ter lezing zal het — daar het vlak voor examentijd is — vrij zuiver aangeven.

We roepen dus hierbij de lezers van dit artikel op, de lezing te bezoeken over Marx op Dinsdagavond 7 Mei, 's avonds te 8 uur in „Ons Huis”, Oude Delft. De spreker zal zijn een man, die naar het voorbeeld van Marx, de theorie in de praktijk tracht te verwezelijken in een moeizaam, ondankbaar propagandistenleven, nl. de voorzitter der Marxistiese partij in Nederland (S. D. P.), D. J. Wijnkoop.

De toegang is voor studenten vrij.

STRUIK.

ADVERTENTIEN.

Uitzending van Diners.

VLEESCH of VISCH, AARDAPPELEN en GROENTEN à f0,75 per Diner; met SOEP of NAGERECHT f0,90, in goed verwarmde Bussen.

Geen vooruitbetaling, geen storting, geen 10 cent voor het bezorgen van iedere bus.

Aanbevelend,
OUDE DELFT 120. CHR. F. RÜTER.

Te AMSTERDAM bestaat gelegenheid tot
REPETEEREN

van
Wiskunde, Theoretische Mechanica en Thermodynamica, bij J. H. SCHOGT, phil. nat. doct., Amstelveense Weg 216, en bij IDA VAN RIJN, phil. nat. doct., Alexanderkade 13.

SIGARETTEN
met 20 pCt. KORTING

leveren bij afname van f5.— in eens

Firma VAN DEN BERG & DE LANGE,
1e Van Swindenstraat 96, Amsterdam.

Alle bekende merken verkrijgbaar. Vraagt prijscourant!

Gebr. A. & C. DE WOLF
NOORDEINDE 40. - TEL. 41.

Rijwielen en Motoren.

Uitsluitend 1e klas merken.

1e klas Reparatie-Inrichting.

Verhuren, Onderhouden en Stallen van
AUTOMOBIELEN en MOTOREN.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 2 MEI 1918. No. 25.

Delft, 17 April 1918.

De Alomvattende Studenten-organisatie.

In aansluiting met mijn artikelen over de hervorming van het D. S. C. in de „S. Ws.” van 27 Aug. en 27 Sept. 1917 wilde ik gaarne mijn antwoord op de door de Enquête-Commissie inzake hervorming rondgestuurde vragen bekend maken aan mede-studenten, in de hoop dat het daarin voorgestelde plan hen ter overdenking moge aansporen.

Wanneer toch allen voor wie de reorganisatie een zoo groot belang is, hun eigen ideeën hierover voldoende ontwikkelen en voor zoover wenschelijk, publiceeren zal tot een minimum worden beperkt, het gevaar dat plannen welke streven naar een alle studenten omvattenden band opnieuw mislukken wanneer de gelegenheid tot uitvoering zich nogmaals voordoet. Hier volgende bedoelde vragen met mijn antwoorden:

1. Welke zijn de belangen (behoefden), welke ge persoonlijk behartigd (vervuld) zoudt willen zien?

Studie-, gezelligheids-, sportbelangen, enz.

2. Acht ge het wenschelijk dat de behartiging van al deze belangen berust bij één alomvattende organisatie.

a. in het algemeen?

Ja.

b. voor U persoonlijk?

Ja.

3. Zoo ge het sub 2a bevestigend hebt beantwoord, acht ge het dan wenschelijk, dat er een verplichte kennismaking bestaat voor ieder lid der alomvattende organisatie?

Neen. Vgl. mijn opmerkingen onder 12.

4. Hebt ge bezwaar tegen zulk een verplichte kennismaking, uitsluitend voor eenig onderdeel dier organisatie?

5. Hebt ge bezwaar tegen een kennismaking, geregeld volgens bijgevoegd reglement:

a. voor de alomvattende organisatie?

Ja.

b. voor eenig onderdeel dier organisatie?

Zoo ja, welke bezwaren hebt ge dan?

Ik zou wel lid worden (blijven) van het onderdeel met een groentijd volgens bedoeld reglement, maar zie in verplichte kennismaking voor slechts onderdeelen der geheele organisatie dezelfde bezwaren als welke het plan van den vorigen Senaat van het D. S. C. aankleefden:

1e. Noodzakelijke splitsing in bijzondere (onechte) en gewone (echte) leden.

2e. Categorieën leden, die volgens de wet verschillende rechten hebben (al dan niet in den Senaat).

3e. Dientengevolge geen eenheid maar gevaar voor scheuring.

Zie mijn voorstel tot vermindering dezer bezwaren onder 12.

6. Zijt ge lid van het D. S. C., den D. S. B. of de D. V. S. V.?

Van het D. S. C.

7. Zijt ge lid van uw vakvereniging?

Ja.

8. Welk jaar hebt ge u voor het eerst laten inschrijven?

1916.

9. Zijt ge „spoorstudent“?

Neen.

10. Zoo wellicht uwe ouders bezwaren hadden tegen den huidige groentijd van het D. S. C., zoudt ge ons dit willen mededeelen en zoudt ge dan ook deze bezwaren willen aangeven?

Mijn ouders keuren de ruwheid en quasi-opvoeding van den huidige groentijd af.

11. Welke is uw naam (met voorletters) en wat is uw adres?

Mulder, C. A. H., H. de Grootstr. 31, Delft.

12. Zoudt ge nog opmerkingen wenschen te maken ter aanvulling van de door u gegeven antwoorden en zoo ja, welke?

Zooals onder 3 opgemerkt, acht ik het verkeerd dat het reglement der alomvattende organisatie kennismaking voor alle leden verplichtend zou stellen.

Ziehier in het kort mijn argumenten:

1e. Er zijn studeerenden, die zich in geen geval aan verplichte kennismaking willen onderwerpen. Ergo de organisatie zou geen alomvattende kunnen zijn.

2e. Vele studeerenden, die zich noodgedwongen aan de kennismaking zouden onderwerpen, zouden deze niet voortzetten na den groentijd.

3e. Er zouden jaarlijks \pm 400 groenen aankomen zoodat de mogelijkheid en de animo hen — en ook elkaar — intiem te leeren kennen gering zou zijn.

4e. De groentijd zou dus verworden tot een amusement ten koste van de groenen uit een moreel, en ten koste van de ontgroeners uit een finantieel oogpunt.

5e. Het meest ideale resultaat eener verplichte kennismaking zou derhalve verre achter staan bij het thans door de Bond bereikte. Welk een opoffering zou het bestaande Corps zich dan moeten getroosten!

Nu nog eenige bezwaren van finantieelen aard:

6e. Of de kroeg zou moeten worden uitgebreid om de 400 groenen te kunnen herbergen of men zou daar alleen diegenen die later kroeglid wenschen te worden kunnen toelaten, waardoor officieel de groenen in klassen zouden zijn verdeeld.

7e. De societeitsleden zouden de ontgroeningskosten moeten dragen ook voor hen die aan het societeitsleven niet zullen deelnemen en die niet op hun beurt een volgend jaar ontgroeningskosten zouden dragen.

Tenslotte wil ik nog wijzen op het dwaze van onderlinge kennismaking van alle Delftsche studenten, zou men deze, welke uit zoo geheel verschillende kringen afkomstig zijn dan willen en kunnen vereenigen in één societeitsleven?

Waar ik de onmogelijkheid hiervan inzie en toch een alomvattende organisatie, wier leden door de wet niet in groepen worden verdeeld voor een groot belang der Delftsche studenten houd, heb ik naar een betere oplossing van het hervormingsvraagstuk gezocht. De groote moeilijkheid hiervan zit in de al dan niet verplichte kennismaking.

Ik meen dat deze moeilijkheid geheel is overwonnen zoodra het groenloopen een recht in plaats van een plicht der candidaatleden is geworden.

Zij die van dit recht geen gebruik willen maken (in de eerste plaats de dames- en spoorstudenten) zullen dan de nadeelige gevolgen ondervinden geen kennis te maken met jaargenooten en oudere jaars en geen toegang te hebben tot eenige der corpsvereenigen. Enkele hiervan zullen nml. benevens contributiebetaling ontgroening als eisch voor toetreding stellen.

Hoe gemakkelijk zou de wet van het D. S. C. in dezen zin gewijzigd kunnen worden en op welk een practische wijze zou daardoor de zoo gewenschte alomvattende organisatie tot stand zijn gekomen!

Dat in deze organisatie alle bestaande studentenvereenigen opgenomen zouden kunnen worden spreekt vanzelf. Als voordeelen dezer oplossing boven die welke de vorige Senaat van het D. S. C. voorstelde noem ik:

1e. De splitsing in gewone en bijzondere leden vervalt (natuurlijk zal er wel een categorie ontgroende en een categorie niet-ontgroende leden bestaan maar deze zullen voor de wet gelijk zijn) waardoor een ernstig gevaar voor scheuring van het toekomstig Corps wordt weggenomen. Immers:

2e. De niet ontgroende leden zullen geen reden tot klagen over- of tot politieke actie tegen bevoorrechtiging der andere categorie hebben terwijl:

3e. deze laatste de eerstgenoemde niet meer zullen beschouwen als, ja — eigenlijk als plichtverzakkers (ze hadden corpslid moeten worden!)

4e. onderlinge kennismaking b.v. in debating club, schaakclub, Odin tot wederzijdsche waardeering zou kunnen leiden.

5e. Het vooroordeel der buitenwereld tegen het groenloopen zal verdwijnen zoodra zij ziet hoevelen nog van hun recht daartoe gebruik zullen maken, terwijl ze toch wél zonder dat corps zouden kunnen worden.

6e. Wegens de onder de 4e en 5e genoemde omstandigheden zal het percentage ingeschrevenen dat zich laat ontgroenen toenemen, dus een verhoogde bloei van het studentenleven intreden.

Ik wil aan bovenstaand antwoord aan de Enquête-Commissie nog eenige opmerkingen toevoegen.

De president en de thesaurier van den vorigen Senaat van het D. S. C. hebben indertijd hun instemming betuigd met mijn voorstel om de candidaat-leden voortaan **het recht** te geven zich te laten ontgroenen in plaats van hen daartoe te **verplichten**, en deze Senaat heeft toen zelfs een tot deze wijziging strekkend amendement op zijn plannen aangenomen.

Echter keurde hij mijn plan af voor zoover mijn streven om alle toekomstige Corpsleden gelijkelijk te berechtigen zou leiden tot de mogelijkheid dat niet-ontgroende leden zitting in den Senaat zouden krijgen, omdat „het besturen in het algemeen slechts mogelijk is, indien men alle geleidingen

van het te besturen lichaam kent." Om bijzondere redenen heb ik hiertegen mijn standpunt toen niet openbaar verdedigd, maar toch in mijn artikel van 27 Sept. de wensch uitgesproken, op dit punt nader terug te komen.

Hiervoor is thans het oogenblik aangebroken.

De juistheid der stelling op grond waarvan de Senaat mijn plan ten deele afkeurde, wil ik hier niet aantasten maar m. i. trok de Senaat een verkeerde conclusie door de eischen dat ieder Senaatslid iedere Corpsgeleding dient te kennen.

Immers ook tegenwoordig wordt hieraan geenszins voldaan.

Het spreekt vanzelf dat het wenschelijk is dat de Senaat zooveel mogelijk voeling heeft met de Corpsleden om op de hoogte te kunnen zijn van de verschillende stroomingen, toestanden en eventuele wantoestanden in het Corps.

Juist om deze reden zal na de reorganisatie evenmin als thans ieder Corpslid geschikt voor Senaatslid zijn.

Maar evenmin als het thans noodig is de minder geschikte Corpsleden wettelijk het recht om Senaatslid te worden te ontnemen zal dat na de reorganisatie noodig zijn.

Hiermede meen ik de opvatting van den vorigen Senaat als zou de wet slechts zitting in den Senaat mogen toelaten voor ontgroende leden te hebben weerlegd en voldoende te hebben verdedigd de juistheid der stelling:

Het is niet noodzakelijk, dus verkeerd de niet-ontgroende leden eener alomvattende studentenorganisatie wettelijk het recht te ontzeggen zitting te nemen in den Senaat.

Nu wil ik nog vertellen hoe ik me voorstel dat de reorganisatie, die mij de meest gewenschte toeschijnt, tot stand zou kunnen komen.

De Senaat van het D. S. C. stelt een wetswijziging voor waardoor het groenloopen een recht in plaats van een plicht der candidaatleden wordt. Na aanneming dezer wetswijziging en na een tijdsverloop waarin de bestaande corpsverenigingen gelegenheid zullen hebben hun reglementen in verband met die wijziging te herzien, geeft de Senaat van de wetsverandering officieel kennis aan alle bestaande studentencorporaties behalve den Bond ¹⁾ en geeft deze in

¹⁾ Dus bv. aan Christiaan Huygens, Ethische Vereeniging, de D. V. S. V., alle vakverenigingen, de C. C. enz.

Dat aan de Bond geen officieele mededeeling der wetsherziening gedaan zal kunnen worden, mag geen bevreemding wekken, waar de Bond zich aanvankelijk tegenover in plaats van naast het Corps stelde door tegen het laatste te propagandeeren.

Ook zal de Bondsocieteit geen onder-vereeniging der alomvattende organisatie kunnen worden. (Vgl. mijn artikel in het „S. W.“ van 27 Sept.) omdat naast elkaar nooit twee onder-vereenigingen met dezelfde strekking erkend mogen worden terwille van het eenheidsideaal.

Mocht deze societeit met eetgelegenheid en eventueel gelegenheid voor logies na de reorganisatie nóg levensvatbaarheid toonen, bv. voor spoorstudenten, dan zou zij zeer goed naast het Corps kunnen blijven bestaan.

overweging zich bij het Corps aan te sluiten dus hiervan een subvereeniging te worden.

Als slotbemerking wijs ik er op dat de strekking van mijn voorstel geenszins is het groenreglement zelve te veranderen (al zijn daarin misschien ook nog wel verbeteringen aan te brengen: scherper toezicht, patronaat).

De bedoeling is nl. dat de candidaat-leden, die van hun recht tot groenloopen gebruik willen maken worden geacht de verplichtingen op zich te nemen, die de wet aan het groen oplegt.

C. A. H. MULDER.

TECHNISCHE HOOGESCHOOL.

Mededeelingen.

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 24 April 1918, No. 6959, afdeling O., is met ingang van 1 Mei 1918 aan J. P. N. Jullien, t., op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de physische en anorganische scheikunde aan de Technische Hoogeschool te Delft, terwijl in zijn plaats is benoemd W. J. Couvée, Maerten Trompstraat 28, Delft.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken van 25 April 1918, No. 7120, afdeling O., is met ingang van 1 Mei 1918 benoemd tot conservator voor de electrotechniek aan de Technische Hoogeschool te Delft, L. H. M. Huydts, e. i., thans assistent en tot leerling amanuensis voor de werktuigbouwkunde aan de T. H., J. G. van der Vaart.

AGENDA.

6 Mei. V. C. S. V. Half acht.

Spreker: L. J. van Holk.

Onderwerp: Godsdienstig Determinisme.

Zaal 3, Nutsspaarbank, Oude Delft 48.

7 Mei. Studentencomitee ter herdenking van de honderste geboortedag van Karl Marx.

Spreker: D. J. Wijnkoop. In „Ons Huis“.

BINNENKORT ZAL VERSCHIJNEN: Een merkwaardig boek van JAN FEITH

TINGELTANGEL

Met 50 illustraties tusschen den tekst

≡≡≡ door L. J. JORDAAN. ≡≡≡

Prijs f 1,50.

Wij zien hier de menschen uit het Tingeltangel-leven in de groote steden voor ons in hun leven achter de coulissen met al de contrasten van humor en tragiek. Het is een grillig gekleurd boek, waarin FEITH'S zegsman, LOUIS DAVIDS, al het zelf beleefde op de verschillende trappen van zijn wisselvallig bestaan vertelt.

Men bestelle het bij de Technische Boekhandel en Drukkerij J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33.